

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (تعادل و ترجیح)

تفاضل میان مرجحات

جلسه ۴۳۴

استاد شفیعی

تفاضل میان مرجحات:

مرجحات خمس به سه دسته: صدور، جهتی، مضمونی تقسیم می شود.

آیا بین مرجحات مفاضله وجود دارد؟ آخوند: تفاضلی وجود ندارد وحید بهبهانی: مرجح جهتی مقدم

است نائینی: مرجح صدور مقدم است برخی گفته اند: تفاضل بحسب مقبوله لحاظ می شود.

مصنف می گوید: ترتیبی بین مرجحات وجود ندارد، البته مطابق با روایت مقبوله، شهرت، مقدم می

شود.

قاعده:

ملاک کلی در شناخت تقدم مرجح این است که: مرجح، کشف از اقریب الی الواقع می کند، پس هر

مرجحی که در اقریب الی الواقع اقوی باشد، همان مقدم می شود. (مبنای تعدی از مرجحات منصوصه به

غیر منصوصه)

مدعای نائینی

ایشان فرمودند: مرجح صدور مقدم بر مرجح جهتی است. زیرا اول باید صدور ثابت شود، در مرتبه

بعد، جهت صدور مطرح است. با اثبات صدور یکی، ثابت می شود که دیگری ثابت نشده است، لذا

دیگری - ولو از لحاظ جهت صدور قوی تر باشد - چون اصل صدورش مخدوش شده، مقدم نخواهد

بود.